

Gemma Gorga: la percepció subterrània de les coses

Hi ha persones, com Gemma Gorga, que es belluguen lentament i amb prudència perquè no es volen perdre el batec silenciós de les coses, aquell ritme assossegat amb què, de vegades, les coses respiren al nostre voltant. No tothom ho sap fer; no tothom disposa dels mecanismes adequats per aconseguir aquesta gràcia. Ni, per descomptat, si mai s'hi arriba, per a ser capaç de dir-la amb paraules. Però Gemma Gorga ha anat excavant-se un món poètic en aquesta línia, amb una habilitat tan natural que ens hi arrossega, com qui no vol la cosa, cap aquest món de profunditats latents, com si hi fos a l'abast de tothom i només calgués desenvolupar un mecanisme més enllà dels cinc sentits corporals. Ací és on intervé la poesia.

Amb deu anys de vida poètica, Gemma Gorga havia publicat tres llibres més abans de *Llibre dels minuts: Ocellania* (1997), *El desordre de les mans* (2002) i *Instruments òptics* (2005). Una producció assenyada i tranquil·la que ha anat definint-se amb veu pròpia i que ha avançat cap a la contundència dels dos títols darrers, al meu parer de concepció i de factura

---

Gemma Gorga
Llibre dels minuts
Columna, Barcelona, 2006
72 pàgs.

---

poètica tan pròximes que semblen dues maneres diferents —el vers a *Instruments òptics*; la prosa poètica de *Llibre dels minuts*— de girar entorn d'un mateix cercle, reflexivament, un tant obsessiva: entorn de la necessitat de construir sobre el desordre, de mantenir en equilibri aquella barra subtil als dos extrems de la qual s'harmonitzen els contraris.

Aquesta línia o barra és fràgil fins al dramatisme, i la realitat és recoberta de massa fronteres que cal traspassar, aparences endins, cap a l'essència: «proves de descordar la realitat botó a botó, de treure-li tota la roba fins a fregar la delícia lenta de la pell definitiva. Qui ha interposat tants vels en aquesta dansa?». Per a Gemma Gorga, avançar en equilibri és enfrontar-se crua-

ment a cadascun d'aquests vels. Parle de la por, de la solitud, de la nostàlgia, de la decepció, o de l'amenaça constant de la mort. Però l'estil personal de l'autora consisteix a analitzar i aïllar aquestes abstraccions sense estridències, des de la convivència amb les realitats quotidianes on tot allò es manifesta. De manera que, alhora que sembla que Gemma prefereix parlar de coses tangibles, de presències domèstiques, d'entitats perfectament localitzables en el nostre entorn més pròxim, al mateix temps aquesta immediatesa ens colpeix de tan versemblant. Tots aquells grans conceptes (solitud, por, mort...) són més crus perquè conviuen al nostre abast, entre coixineres, bombetes cansades, espelmes, plats o un tall de pastís. Al text número 41 es poetitza amb aquesta naturalitat punyent la pròpia destrucció: «S'esquerda i finalment es trenca el plat que em conté [...] Qui m'ha deixat relliscar d'entre les seves mans, com una safata de porcellana ensabonada? Morir-se així com s'esmicola un plat. I contemplar l'ànima, càlida com una sopa, sobre les rajoles que callen».

És fàcil deduir que aquest comportament poètic requereix un gran domini a l'ho-

SUBSCRIU-TE A L'AVENÇ

LA REVISTA QUE CAL LLEGIR

Fes ara la teva comanda per:

Telèfon 93 245 79 21

Fax 93 265 44 16

Internet www.lavenc.cat

ra de saber trobar aquella força justa a partir de la qual els poemes han de guardar l'equilibri entre allò que hem dit «immediatesa», l'honestat emotiva —si se'm permet el terme— amb què Gemma Gorga ens desvela el seu món, i la necessària distància que ha de caracteritzar tot poema com a artefacte. Transitar pels territoris de l'ànima, però sense perdre en cap moment el control racional que requereix qualsevol treball literari. Gemma Gorga

tesa la corda allà on cal i la deixa que s'aflixe quan vol que hi avancem a menys altura, quasi d'esma. Per a mi, els trams de recorregut més atractius són aquells on la poeta ha fet servir la commoció emotiva com a excusa per a construir un món d'imatges molt peculiar, on elements molt pròxims conviuen amb aspectes imaginaris, allà on fa ús de la manipulació del llenguatge poètic fins que no sabem on acaba la presència real de les coses i on comença

aquella percepció subterrània des d'on l'autora ens desvela altres perspectives possibles. Com aquell «mirall de casa» que «manté viu l'arbre genealògic de la nostra transparència [...] Algun dia, farem un gir de noranta graus i franquejarem el mirall en direcció a l'est». Aleshores haurà canviat la nostra perspectiva des d'on mirarem el món: de dintre, cap a fora.

Maria Josep Escrivà

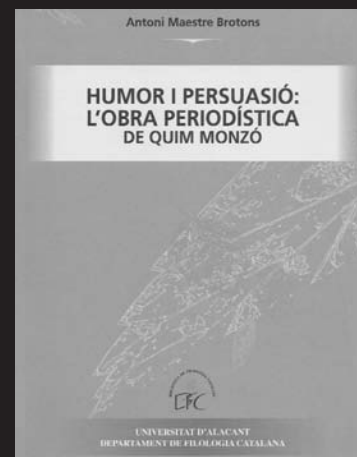
UNIVERSITAT D'ALACANT. DEPARTAMENT DE FILOLOGIA CATALANA

ANTONI MAESTRE BROTONS

Humor i Persuasió: l'obra periodística de Quim Monzó

Aquest llibre és el resultat d'una tesi doctoral i pretén oferir una visió crítica sobre els articles periodístics de l'escriptor Quim Monzó (Barcelona, 1952), de qui fins ara només s'ha analitzat pràcticament la seua producció narrativa.

Antoni Mestre Brotons (Monòver, 1973) és llicenciat en Filologia Catalana per la Universitat de València. El 2005 es va doctorar en Filologia Catalana per la Universitat d'Alacant, de la qual és professor, amb la tesi *L'argumentació en l'obra periodística de Quim Monzó*.

BIBLIOTECA DE FILOLOGIA CATALANA

TÍTOLS PUBLICATS:

1. GUIA BIBLIOGRÀFICA DE LA LITERATURA CATALANA MEDIEVAL, RAFAEL ALEMANY FERRER
2. INTRODUCCIÓ A L'EDICIÓ DE TEXTOS LITERARIS, VICENT MARTINES PERES
3. LLENGÜES EN CONTACTE ALS REGNES DE VALÈNCIA I DE MÚRCIA (SEGLES XII-XV), JORDI COLOMINA I CASTANYER
4. CANT, QUEIXA I PATIMENT. ESTUDI MACROESTRUCTURAL DE 55 POEMES D'AUSIÀS MARCH, JOSEP LLUÍS MARTOS SÁNCHEZ
5. ACTES DEL I SEMINARI D'HISTÒRIA DE L'ESPECTACLE TEATRAL, BIEL SANSANO I BELSO (ED.)
6. HISTÒRIA I CRÍTICA DE LA "FESTA D'ELX", JOAN CASTAÑO I GARCIA - GABRIEL SANSANO I BELSO (EDS.)
7. DIALECTOLOGIA CATALANA: INTRODUCCIÓ I GUIA BIBLIOGRÀFICA, JORDI COLOMINA I CASTANYER
8. LA IMAGINACIÓ COMPROMESA. L'OBRA D'AGUSTÍ BARTRA, JOAQUIM ESPINÓS FELIPE
9. ASSAIGS DE LITERATURA VALENCIANA DEL RENAIXEMENT, JOSEP ROMEU I FIGUERES
10. FONTS I SEQÜÈNCIA CRONOLÒGICA DE LES PROSES MITOLÒGIQUES DE JOAN ROÍS DE CORELLA, JOSEP LLUÍS MARTOS
11. CLAMS I CRIMS EN LA VALÈNCIA MEDIEVAL, SEGONS EL LLEBRE DE CORT DE JUSTÍCIA (1279-1321), M. ÀNGELS DIÉGUEZ SEGÜÍ
12. UNA CRUÏLLA LINGÜÍSTICA. CARACTERITZACIÓ DEL PARLAR DEL BAIX VINALOPÓ, CARLES SEGURA LLOPES
13. RARO DICCIONARIO VALENCIANO-CASTELLANO, UNICO, Y SINGULAR, DE VOZES MONOSYLABAS DE CARLES ROS. ESTUDI INTRODUCTORI I EDICIÓ, MARIBEL GUARDIOLA I SAVALL
14. HISTÒRIA DE LA LLENGUA CATALANA EN UN TERRITORI DE FRONTERA: PETRE (VINALOPÓ MITJÀ), BRAULI MONTOYA ABAT

FORA DE COL·LECCIÓ:

EL PARLAR DE LA MARINA BAIXA. EL CONTACTE INTERDIALECTAL VALENCIANOBALEAR, VICENT BELTRAN I CALVO

COMANDES

SERVEI DE PUBLICACIONS • UNIVERSITAT D'ALACANT • APARTAT DE CORREUS 99 • 03090 ALACANT

TEL. +34 965 903 480 • FAX + 34 965 909 445

CORREU-E: publicaciones@ua.es • WEB: <http://publicaciones.ua.es>